

Karijoella 27.1.2016

HYVÄÄ MIELTÄ VAPAAEHTOISTYÖSTÄ JA LUKUKOIRATOIMINNASTA

Lukukoirana labradorinnoutaja Roni.
Lukupaikkana Karijoen kirjasto.
Yhteistyössä Karijoen koulun 1 ja 2 luokkien sekä kirjaston kanssa.
(Etelä-Pohjanmaan alue)

Käytän itse paljon kirjaston palveluja ja luen todella paljon. Kun olin testannut Ronin Karva-Kaveriksi 13.10.2012 Merikarvialla, halusin ehdottomasti hyödyntää kirjastoa keikkapaikkana ja pidimme usein satutunteja eri-ikäisille lapsille. Jahka kuulin lukukoiratoiminnasta, innostuin heti. Ja kirjastovirkailijamme oli heti valmis totiseen touhuun ja otti yhteyttä Kaarinan kirjastoon ja sai sieltä erittäin hyvät toimintaohjeet. Itse luin kaikkea materiaalia, mitä oli saatavissa ja luin myös kaikki Kaarinasta saadut ohjeistukset. Lähihoitajan ammattini on myös ollut isona apuna lukuhetkien toteutuksessa sekä lasten kehityksen arvioinnissa. Lukijoissa on ollut esim. ADHD-lapsia ja koen ammatillisen kokemuksen auttaneen siinä, että lapset ovat malttaneet keskittyä edes hetken lukemiseen. Uskon silti vakaasti, että lukukoiraohjaajana pärjää kuka tahansa. Toki sosiaalisuudesta on apua aina lasten parissa toimittaessa. Meidän kohdalla on kirjastonhoitaja ollut niin aktiivinen, että on hoitanut kaiken käytännön puolen, itse olen vain ilmoittanut meille sopivat päivämäärät. Karijoen koulu ja kirjasto ovat samassa rakennuksessa, näin lukuhetkiä on pystytty toteuttamaan myös kouluaikana yhteistyössä alaluokkien opettajien kanssa.

Kerronpa tässä nyt vähän tästä itse ”sankarista” eli Suomen Karva-Kaveri, Lukukoira Ronista. Roni muutti perheeseemme aikuisena, vähän alle 8-vuotiaana. Roni on äärimmäisen rauhallinen ja lapsirakas labradorinnoutaja. Karva-Kaveritestin jälkeen teimme paljon laitosvierailuja ym., mutta kun Ronille tuli ikää, alkoivat liukkaat lattiat olla hankalia vanhuksen kulkea. Nyt viimeiset pari vuotta olemme tehneet pääasiassa vain kirjastokeikkoja: lukuhetkiä sekä satutuokioita. Ronilla on nyt ikää kunnioitettavat 12-vuotta ja hommia jatkamme niin kauan kun papparainen jaksaa. Lapset tietävät, että Roni on jo vanha ja joku päivä tulee eteen se, että Ronin on aika lähteä autuaammille uimamaille. Tällä meidän 1400 asukkaan pikkukylässä onnistuu lukuhetkien ym. lukukoiratoiminta ja/tai peruminen pienellä varoitusajalla, minkä koen tärkeäksi tämän ikäisen koiran kanssa. Roni on Karijoen koulussa, esikoulussa ja ryhmäperhepäiväkodeissa kuuluisuus ja kaikki haluavat halia ja pussailla koiraa missä ikinä tapaammekin. Kirjasto on muistanut Ronia aina kauden päätteeksi. Ja mitäpä se vanha koira kaipaisikaan kuin lahjakortteja laserhoitoon ja herkkuja. Myös oppilaat ovat piirtäneet Ronille ja olemme saaneet kortteja, jokunen joululahjakin on saatu. Roni itse kiittää lapsia pussailemalla ja kuolaamalla lukijoiden kädet herkkupalkkaa ottaessaan.

Niin kuin aluksi kerroin, olen ammatiltani lähihoitaja. En kuitenkaan ole ollut työelämässä useampaan vuoteen. Tämä on mahdollistanut aktiivisen lukukoiratoiminnan. Lukuhetkiä on aamupäivisin kouluaikaan ja lisäksi pidämme iltalukuhetkiä ilta-aikaan. Hetkiä on vaihtelevasti 2-4 kertaa kuukaudessa, joskus tiuhempaankin. Kouluaikana lukuhetket saattavat kestää 2-3 tuntia, riippuen montako oppilasta on paikalla. Iltalukuhetket ovat tunnin – puolentoista mittaisia. Itse koen lukukoiratoiminnan ja yleensäkin vapaaehtoistyön voimaannuttavana ja piristävänä niin kauan kun se ei ”tunnu työltä”. Välillä toppuuttelen itseäni ja mietin sopivia aikavälejä lukuhetkiin, näin homma pysyy mielekkäänä sekä minulle että koiralle. Vaikka työ onkin vapaaehtoista, vaatii se sitoutumista, koska lapset luovat suhteen ohjaajaan ja koiraan pikkuhiljaa. Olisi kohtuutonta lapsia kohtaan käydä keikalla vain pari kertaa ja jättää homma sikseen. Lapsille kuitenkin lukupassien

tarramäärä on tärkeä sen itse lukemisen ja koiran kanssa vietetyn ajan lisäksi. Sitoutuminen ei tarkoita jokaisen ohjaajan kohdalla useaa kertaa kuussa, se voi olla vaikka 5 kertaa syys- tai kevätkauden aikana. Mikä kenellekin on se parhain tahti.

Lukukoiraohjaajana toimiminen nostaa pintaan paljon tunteita ja on osattava lukea sitä omaa koiraa sekä myös lukevaa lasta. Tässä pari esimerkkutilannetta, joita en koskaan unohda. Mielettömin tilanne oli pojan kanssa, joka aluksi vain haeskeli äännteitä ja makoili lattialla Ronin kanssa katsellen kuvia. Hän nautti Ronin seurasta ja lukeminen oli se sivuseikka. Sitten muutaman viikon päästä poika makoili lattialla tuttuun tapaansa ja tavasi tekstiä. Itse istuin hiljaa silmät kosteita. Poika luki kuiskaamalla ja sanoi minulle, että koiralle voi lukea kuiskaamalla, koska koiralla on niin hyvä kuulo. <3 Yksi tyttö jännitti kovin lukuhetkiä ja usein jätti lukematta, istui vain eikä kertonut, mikä on hätänä. Sitten kerran kysyin häneltä, että olisiko hänen mukavampi lukea Ronille jos saisivat olla kahdestaan lukutilassa, minä menisin pois. Ja sehän se juttu sitten oli! Lukuhuoneessamme on lasiovi ja ikkuna – menin ulkopuolelle ja seurasin koko ajan, mitä huoneessa tapahtuu. Olin siis välittömästi toimintavalmiudessa. Huoneesta tuli tämän jälkeen iloinen ja reipas tyttö ja hän luki aina pitkään.

Roni oli Suupohjan alueen ensimmäinen lukukoira täällä Etelä-Pohjanmaalla. Nyt Ronilla on jo paljon kollegoja: Teuvalla Peppi, Kauhajoella Tilda, Jurvassa Tico ja kumppanit sekä Kurikassa ahkeroi Tilda vielä Kauhajoen lisäksi. Teuvalainen Peppi lähti Kauhajoelle Tildan avuksi, kun lukijoita oli siellä paljon. Roni on saanut avustavan kuuntelijan Karijoelle kouluaikana pidettäviin hetkiin, Sissi Kristiinankaupungista emäntänsä kanssa hurauttaa jakamaan 8-9 oppilaan luokkien lukijat tasan Ronin kanssa.

Laskin vuodenvaihteessa Ronin jakamat haliannokset ja jaottelin ne Karva-Kaverikeikkoihin ja lukuhetkiin ja tajusin itsekin miten paljon tuo karvainen vanhus on tuonut iloa kaikenikäisille ihmisille. Ja pyydän edelleen huomioimaan sen, että en ole mukana työelämässä, mikä mahdollistaa sen, että voin käyttää aikaan paljon vapaaehtoistoimintaan. Perheessämme ei myöskään ole ihmislapsia, vain näitä nelijalkaisia karvaisia.

Haliannoslaskurimme kertoo: 13.10.2013 - 31.12.2015. Haliannoksia on jaettu yhteensä 111 kappaletta.

Annokset jakautuu seuraavasti:

Laitosvierailuja, tapahtumia, satuhetkiä ym. 62 annosta.

Lukuhetkiä yhteistyössä koulun kanssa 28 annosta.

Iitalukuhetkiä 21 annosta.

Suosittellemme lämpimästi vapaaehtoistyötä lukukoiratoiminnan saralla. =)

Terveisin Sanna-Maria Hannula ja Roni